

თელავის ი. გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სალექციო კურსის სასწავლო გეგმა

სასწავლო წელი

2011-2012

სასწავლო კურსის სახელწოდება: მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორია

სასწავლო კურსის კოდი: H.1.D.21

leqtori – პროფესორი გიორგი რჩეულიშვილი

ტელეფონები: ტელ. 899. 39. 37. 66.ელ. ფოსტა: g.rcheulishvili@posta.ge

საკონსულტაციო დრო – ორშაბათი, ოთხშაბათი, პარასკევი 10-დან 14 საათამდე
საქართველოს ისტორიის კათედრაზე

კრედიტების რაოდენობა: 5 (ხუთი) ECTS კრედიტი. ხანგრძლივობა: 15 კვირა – 125 საათი. ა) სააუდიტორიო – 45 სთ. (ლექცია – 30, პრაქტიკული – 15); ბ) დამოუკიდებელი – 80. კვირაში ჩატარდება 3 სააუდიტორიო შეხვედრა.

სალექციო კურსის სტატუსი: სავალდებულო

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა და სოციალურ, ბიზნესისა და სამართლის ფაკულტეტების დამატებით (Minor) სპეციალობაზე „კულტუროლოგია“ VII სემესტრში
სალექციო კურსის მიზანია: შეასწავლოს უძველესი და თანამედროვე ცივილიზაციების მიღწევები, არამედ ნათელი გახადოს სტუდენტებისათვის საზოგადოების განვითარების ის ობიექტური კანონები, რომლებიც განაპირობებენ კაცობრიობის პროგრესს, ქმნიან ცივილიზაციების წარმოშობისა და განვითარების საფუძველს.

სალექციო კურსზე დაშვების წინაპირობა – არ აქვს

სალექციო კურსის შედეგი: სტუდენტები შეიძენენ საფუძვლიან ცოდნას მსოფლიოს უძველესი და თანამედროვე ცივილიზაციების ისტორიის, არსისა და ურთიერთმიმართებათა (მემკვიდრეობითობის, ურთიერთ გავლენების) შესახებ. გამოუმუშავდებათ ინტერკულტურული ურთიერთობების, როგორც მშობლიური, ასევე უცხო კულტურებისადმი პატივისცემის ჩვევები.

ცოდნა და გაცნობიერება	ესმის მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიის ასპექტების რაობა; იცნობა მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიის შესახებ არსებულ ძირითად კონცეფციებს.	აქვს ღრმა და საფუძვლიანი ცოდნა მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიაში. დაუფლებულია მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიის შესახებ არსებული თემატიკის და პირველწყაროების მოპოვება-დამუშავება, ამოცანების დასმის და მათი გადაჭრის მეთოდებს.
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	შეუძლია მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიის თეორიებთან დაკავშირებული დისციპლინების პრობლემების შეფასება, ანალიზი; შეუძლია პრობლემების გადაწყვეტის გზების დაგეგმვა, მათი გადაჭრის ახალი გზების შემუშავება.	ხელმძღვანელის მითითებით შეუძლია მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიის თეორიებთან დაკავშირებული დისციპლინების პირველწყაროების მოპოვება-დამუშავება, ანალიზი.
დასკვნის უნარი	შეუძლია ხელმძღვანელის მითითების გათვალისწინებებთ სამუშაო პროცესში გამოვლენილი მარტივი პრობლემების ამოცნობა.	გააჩნია ანალიზისა და სინთეზის უნარი; შემოქმედებითი ძიების უნარი; შეუძლია განჭვრიტოს დასკვნის მოსალოდნელი შედეგები.
სწავლის უნარი	პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტს განვითარებული აქვს სწავლის შეძენის უნარი და შეუძლია სწავლა გააგრძელოს სამაგისტრო საფეხურზე; შეუძლია სხვისი ხელმძღვანელობით სწავლა.	ხელმძღვანელის უშუალო დახმარებით შეუძლია ახალი ინფორმაციის მოძიება და საკუთარი პროფესიული დონის გაღრმავება. ასევე შეუძლია სწავლა გამოცდილი სპეციალისტების პრაქტიკულ მაგალითებზე დაყრდნობით.
ღირებულებები	იცნობს მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიის დამახასიათებელ ღირებულებებს.	იხილავს და აანალიზებს მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიის თეორიებთან დაკავშირებული დისციპლინების მიერ დასმულ საკითხებს შეუძლია მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიის თეორიებთან დაკავშირებული დისციპლინების წინაშე მდგარი საკითხების გადაჭრა სტანდარტული მეთოდებით; ითვალისწინებს და პატივს სცემს მეცნიერთა აზრს.

სასწავლი კურსის სტრუქტურა

I კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: მსოფლიო ცივილიზაციის ისტორიის საგანი და რაობა. ტერმინების „კულტურა“ და „ცივილიზაცია“ ურთიერთმიმართება. ცივილიზაციის ძირითადი მოდელები და არსებითი ნიშნები (მახასიათებლები).

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 5 – 40.

აფანასიევა (1986), გვ. 6 – 30.

გორდეზიანი (1988), გვ. 10 – 19.

II კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: XIX – XX სს ძირითადი კულტუროლოგიური სკოლები და კონცეფციები.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 81 – 149.

III კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: ცივილიზაციის უძველესი საწყისები, პირველყოფილი საზოგადოების კულტურა. ადრეული ცივილიზაციები.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 149 – 196.

აფანასიევა (1986), გვ. 6 – 30.

IV კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: ძველი ეგვიპტის ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 196 – 240.

აფანასიევა (1986), გვ. 209 – 212.

რეკომენდ. ლიტ. ქავთარია გ. (1997), გვ. 10 – 20.

V კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: შუამდინარეთის უძველესი ცივილიზაციები.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 241 – 259.

აფანასიევა (1986), გვ. 74 – 110.

რეკომენდ. ლიტ. კიკნაძე ზ (1988).

VI კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: ჩინური ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 266 – 272.

რეკომენდ. ლიტ. ნადირაძე ე. (1996).

VII კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: ჩინური ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 273 – 284.

რეკომენდ. ლიტ. ნადირაძე ე. (1996).

VIII კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: ირანული ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 285 – 299.

რეკომენდ. ლიტ. ნადირაძე ე. (1996).

IX კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: ებრაული ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 300 – 329.

რეკომენდ. ლიტ. ნადირაძე ე. (1996)

X კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: ძველი საბერძნეთის ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 330 – 357.

გორდეზიანი რ (1988), გვ. 20 – 46.

XI კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: ელინისტური ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 358 – 377.

რეკომენდ. ლიტ. ქავთარია გ. (1997).

XII კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: რომაული ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 378 – 418.

XIII კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: ბიზანტიური ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 419 – 441.

მელიქიშვილი გ. (1971).

რეკომენდ. ლიტ. დილი შ. (1998).

XIV კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: არაბულ – მუსლიმური ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 442 – 469.

რეკომენდ. ლიტ. გაბაშვილი ვ. (1985).

XV კვირა. (ლექცია 2; სემინარი-1)

თემა: დასავლეთევროპული შუა საუკუნეების ცივილიზაცია.

ძირითადი ლიტ. ლორთქიფანიძე გ. (2003), გვ. 470 – 483.

რეკომენდ. ლიტ. გაბაშვილი ვ. (1982).

სწავლებისა და სწავლის მეთოდები: დასახული მიზნების მიღწევისათვის გათვალისწინებულია სწავლების შემდეგი ფორმების გამოყენება: ლექცია, სემინარი(პარაქტიკული სამუშაო), დამოუკიდებელი მუშაობა, პრეზენტაცია.

სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა და კრიტერიუმები:

სტუდენტთა ცოდნის შეფასება მოხდება შემდეგი აუცილებელი კომპონენტების გათვალისწინებით: შუალედური შეფასებები და დასკვნითი გამოცდა. ამ კომპონენტების ქულათა ჯამი შეადგენს მაქსიმუმ 100 ქულას. მათი თანაფარდობა განისაზღვრება შემდეგი მოთხოვნების დაცვით:

ა) შუალედური შეფასებები – მაქსიმუმ 60 ქულა;

ბ) დასკვნითი გამოცდა – მაქსიმუმ 40 ქულა.

შუალედური შეფასებები განისაზღვრება შემდეგი სამი აუცილებელი კომპონენტის დაცვით:

1) მაქსიმუმ 30 ქულა (2 x 15 ქულა);

2) მაქსიმუმ 20 ქულა (4 x 5 ქულა);

3) მაქსიმუმ 10 ქულა.

შუალედური შეფასებების თითოეული კომპონენტი შეფასდება ერთი სახის შეფასებით. დაუშვებელია, მაგალითად, მეორე კომპონენტის 20 ქულიდან სტუდენტი 10 ქულით შეფასდეს საშინაო დავალების შესრულებით, ხოლო მეორე 10 ქულით – სემინარზე გამოსვლით.

შუალედური შეფასებების პირველი კომპონენტი შეფასდება წერითი ფორმით ორჯერადად, სასწავლო კურსის სილაბუსში გათვალისწინებული მასალის ორ ნაწილად გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეიძლება შეფასდეს შუალედური წერით, საკონტროლო წერით, ტესტირებით და სხვა.

შუალედური შეფასებების მეორე კომპონენტი შეფასდება ოთხჯერადად, წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეიძლება შეფასდეს აქტივობებით სასემინარო ან პრაქტიკულ მეცადინეობებზე, წერითი და/ან ზეპირი საშინაო დავალებებით, ლაბორატორიული სამუშაოებით და სხვა.

შუალედური შეფასებების პირველი კომპონენტის პირველი შეფასება – მაქსიმუმ 15 ქულა და მეორე კომპონენტის პირველი და მეორე შეფასება – მაქსიმუმ 10 ქულა (2 x 5 ქულა) დაიწერება არა უგვიანეს შესაბამისი სემესტრის მე-8 კვირისა და შეფასების თარიღთან ერთად დაფიქსირდება შუალედური შეფასებების უწყისში მათი გამოცხადებიდან არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

შუალედური შეფასებების მესამე კომპონენტი შეფასდება ერთჯერადად, წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეფასდება პრეზენტაციაზე მოხსენებით, რეფერატის წარდგენით და სხვა.

პრეზენტაციით ან რეფერატით შეფასების შემთხვევაში, სემესტრის დასაწყისში შედგება სტუდენტთა პრეზენტაციების ან რეფერატების ცხრილი, რომელიც აუცილებლად წინასწარ შეთანხმდება სტუდენტებთან. შეთავაზებული თემატიკიდან სტუდენტი თავად ირჩევს პრეზენტაციის ან რეფერატის თემას. მათი შეფასება განისაზღვრება შემდეგი კომპონენტების დაცვით:

- 1) თემის გასაგებად წარმოდგენა – მაქსიმუმ 4 ქულით;
- 3) დასმულ კითხვებზე პასუხის გაცემა – მაქსიმუმ 4 ქულით;
- 4) ვიზუალური საშუალებების გამოყენება – მაქსიმუმ 2 ქულით.

შუალედურ შეფასებებში სტუდენტის მიერ მიღებული ქულები გამოცხადდება არა უგვიანეს მათი ჩატარებიდან 3 სამუშაო დღისა. ქულები გამოცხადების დღესვე გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

სტუდენტს უფლება აქვს იმავე დღეს გააპროტესტოს შუალედურ შეფასებებში მიღებული ქულა ფაკულტეტის დეკანის სახელზე დაწერილი განცხადებით. ფაკულტეტზე შექმნილი კომისია, რომლის შემადგენლობაშიც აუცილებლად შედის ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი, არგუმენტირებულ პასუხს იძლევა არაუგვიანეს ერთი კვირისა.

დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება მიეცემა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებების მაქსიმალური 60 ქულიდან უგროვდება მინიმუმ 11 ქულა, ხოლო თუ სტუდენტს შუალედურ შეფასებებში უგროვდება მინიმუმ 51 ქულა, მაშინ ის თვითონ გადაწყვეტს დასკვნით გამოცდაზე გასვლის საკითხს, რის შესახებაც დროულად აცნობოს შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

დასკვნითი გამოცდა ჩატარდება წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით, ხოლო შედეგები გამოცხადდება არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა. გამოცდის შედეგები გამოცხადებისთანავე დაფიქსირდება უწყისში და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

სტუდენტს უფლება აქვს ნიშნის გამოცხადების დღესვე გააპროტესტოს დასკვნით გამოცდაში მიღებული ქულა ფაკულტეტის დეკანის სახელზე დაწერილი განცხადებით. ფაკულტეტზე შექმნილმა სააპელაციო კომისიამ, რომლის შემადგენლობაშიც შევლენ საგნის ლექტორი, ფაკულტეტის დეკანი, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის

სამსახურის უფროსი და შესაბამისი სპეციალობის რამდენიმე წარმომადგენელი, განიხილოს სტუდენტის ნაწერი და გამოკითხოს სტუდენტი. კომისიას უფლება აქვს გააუქმოს ნიშანი და თავიდან შეაფასოს სტუდენტი ხმათა უმრავლესობით, რისთვისაც შედგება შესაბამისი ოქმი, რომელიც დაერთდება უწყისს.

შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის კრიტერიუმები, შეფასების ფორმები და ჩატარების სავარაუდო თარიღები დეტალურად გაიწერება სასწავლო კურსის სილაბუსში, იქნება გამჭვირვალე და სტუდენტებისათვის გასაგები. რომელიმე თარიღის ცვლილების შემთხვევაში სტუდენტებს წინასწარ მიეწოდებათ ინფორმაცია.

სტუდენტს დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება აქვს იმავე სემესტრში. დასკვნით და შესაბამის დამატებით გამოცდას შორის შუალედი უნდა იყოს არა ნაკლებ 10 დღისა.

დასკვნითი გამოცდა ჩატარდება წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით, ხოლო შედეგები გამოცხადდება არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა. გამოცდის შედეგები გამოცხადებისთანავე დაფიქსირდება უწყისში და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

საკრედიტო შეფასებათა სისტემა უშვებს ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- . 91-100 ქულა : A (ფრიადი)
- . 81-90 ქულა: B (ძალიან კარგი)
- . 71-80 ქულა: C (კარგი)
- . 61-70 ქულა: D (დამაკმაყოფილებელი)
- . 51-60 ქულა: E (საკმარისი)

არსებობს ორი ტიპის უარყოფითი შეფასება:

. 41-50 ქულა: FX (ვერ ჩააბარა), რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს კრედიტის მისაღებად მეტი მუშაობა სჭირდება და უფლება აქვს მაქსიმუმ ერთი თვის ვადში დამატებითი მუშაობის შედეგად გადააბაროს მხოლოდ დასკვნითი გამოცდა. ასეთ შემთხვევაში მის საბოლოო შეფასებაში გათვალისწინებული იქნება შეფასების სხვა კომპონენტებში მის მიერ სემესტრის განმავლობაში დაგროვილი ქულათა ჯამიც.

. 40 და ნაკლები ქულა - F (ჩაიჭრა). ამ შემთხვევაში სტუდენტს მნიშვნელოვანი სამუშაო აქვს ჩასატარებელი, ანუ საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი. სტუდენტი

რეგისტრირდება სგანზე, რაზეც დგება ინდივიდუალური ცხრილი საგნის ასათვისებლად.

სწავლა ინტერაქტიული პროცესია, რომელიც მოიცავს დისკუსიებს ჩემთან, თანაკურსელებთან, მაგრამ საბოლოო ჯამში თქვენ უნდა იმუშაოთ თქვენი იდეების ჩამოყალიბებაზე. მე თუ აღმოვაჩენ, რომ თქვენს ნაშრომებში გამოიყენეთ თანაკურსელის ნაშრომის ნაწყვეტები, ან პირდაპირ გადაწერეთ საკითხები ყოველგვარი გააზრების გარეშე, ანუ მოახდინეთ პლაგიატი მითითებული ლიტერატურიდან, არ დაგიწერთ ქულებს.

სამაგიეროდ, ყველანაირად წავახალისებ დამოუკიდებელ აზროვნებას, შემოქმედებითი მიდგომას, ორიგინალურ იდეებს, თუნდაც ეწინააღმდეგებოდეს აღნიშნული საკითხის ჩემულ ხედვას.

ძირითადი ლიტერატურა:

1. გ. ლორთქიფანიძე, რ. გორდეზიანი(რედ) კულტუროლოგია, თბ. 2003.
2. აფანასიევა ვ. ლუკონინი ვ. პომერანცევა ნ. ძველი აღმოსავლეთის ხელოვნება, თბ. 1986.
3. რ. გორდეზიანი, ბერძნული ცივილიზაცია, I. თბ. 1988.
4. გ. მელიქიშვილი (რედ). ძველი აღმოსავლეთის ხალხთა ისტორია, თბ. 1971.

დამატებითი ლიტერატურა:

1. გაბაშვილი ვ. შუა საუკუნეების ახლო აღმოსავლური კულტურა, „აღმოსავლური კულტურა“, თბ. 1982.
2. გაბაშვილი ვ. აღმოსავლური კულტურის ძირითადი თავისებურებანი (არაბულ – მუსლიმური კულტურა), თსუ შრომები, 250, თბ. 1985.
3. დილი შ. ბიზანტიის იმპერიის ისტორია, თბ. 1998.
4. კიკნაძე ზ. შუამდინარული მითოლოგია, თბ. 1988.
5. ნადირაძე ე. მსოფლიოს რელიგიები, თბ. 1996.
6. ქავთარია გ. მსოფლიოს შვიდი საოცრება, თბ. 1997.

